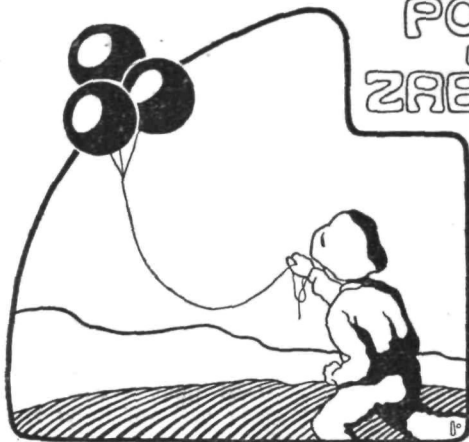
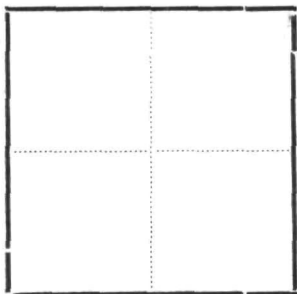

POUK IN ZABAVA

Geometriška naloga.

Priobčil L. O.

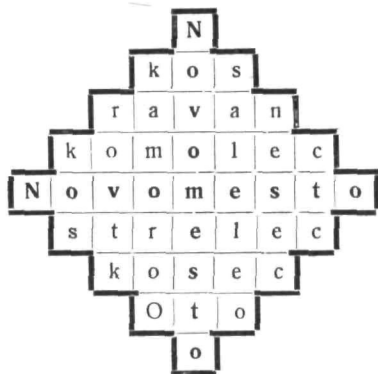
Kdo zna iz tega kvadrata napraviti pet enako velikih kvadratov?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev demanta v peti številki.

Novo mesto.

Prav so ga rešili: Marija in Jakica Gangiovi, učenki v Idriji; Tilka in Božena Jelenec v Kandiji pri Novem mestu; Milica in Anica Valenčič iz Trnovega na Notranjskem; Hreščak Emil, učenec v Ilirski Bistrici; Divna Ferluga, učenka v Borštu (grad Moko, Istra); Elza Herzog, učenka VI. razreda pri Sv. Križu pri Ljutomeru; Stanko Skok v Domžalah; Slavoj Jenko, Trnovo na Notranjskem.

Prestolonaslednik Karel Franc Jožef v Pulju.

Učitelj-vojak sporoča „Zvončku“: Koncem meseca vinotoka je bilo. Lep jesenski dan je napačil in vabil na izprehod. Kam? Na Brijunsko otoke! In šel sem. — Spotoma srečam prijatelja, ki me med drugim tudi vpraša, če vem, da se pripelje v Pulj prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef. Ker nisem vedel, sem vprašanje zanikal in kmalu odkorakal. — Ko sem bil došel v mesto, sem se prepričal o resnici prijateljevih besed. Vse hiše v zastivah so dokazovale, da se Pulj veseli visokega gosta in ga hoče sprejeti po svoji moči. — Tudi jaz bi bil rad pri sprejemu, toda malo minut pred prihodom dvornega vlaka sem moral sestri v tender (malo ladjo), če sem hotel doseči svoj smoter. — Pozno popoldne sem došel domov. Vsak vojak je sedel pri svojih rečeh in jih čedil za drugi dan. Prisedel sem še jaz — tudi jaz sem vojak — in opravil svoje delo. Potem sem truden legel spat. — Drugi dan. Še lepši je bil ko prejšnji. Zdelo se je, kakor da bi se tudi on veselil z nami, ki smo veselega srca korakali iz svoje vasi na cesto, ki se je po njej imel peljati naš prestolonaslednik. Kraj ceste smo se postavili v dveh ravnih vrstah in čakali. Kmalu slišimo trobentača in postanemo še pozornejši. — „Pozor!“ — „Na desno glej!“ — Vsi smo se vzravnali in zrlj nepremično na desno stran — Pride prvi avtomobil. Ne sme nas zmotiti, četudi nas miče, da bi si ga ogledali natančneje — Pride drugi. V njem sedi na desni strani prestolonaslednik, prijazno odzdravljajoč. Naše oči pa ga spremljajo, dokler ne izgine izpred njih. — Ko ni več videti spremljajočih voz-avtomobilov, se odpravimo domov, vsi srečni in veseli, da nam je bilo dano, videti svojega bodočega vladarja in ob tem pogledu čutiti dobroto njegovega srca. Zato pa: „Vse za dom...“

Pes je rešil življenje.

V Karpatih se je to zgodilo. Z gorá je pritekel v ta oriške dolgodlak, črn ovčarski pes. Nihče se ni brigal zanj. Prišel je v kuhinjo, spodili so ga, in prišel je k moštvi ves zbit ter hodil mimo vojakov. Hipoma je eden zapazil, da ima pes na repu privezan list papirja. Ujeli so psa in prečitali, kar je bilo na listu napisano: „Na L...vskem sedlu ležim. Pridite pome“. To je bilo vse. Vojaki so poročali častnikom, in kmalu se je oglasilo prostovoljno 10 mož, ki so bili pripravljeno iti pogledat. Popoldne so odšli in zvečer so se vrnili z ranjencem, ki je pripovedoval, da so ga poslali pred več dnevi gledat, kje se nahajajo sovražniki. Ko je došel s svojim oddelkom na vrh nekoga hriba, je eksplodirala pred njim granata. Pačel je in ko se je zbudil, je bil sam. Slišati pa je bilo od daleč grmenje topov. Kroginkrog je bilo vse krvavo, glava ga je bolela. Upal je, da kdo pride po tej poti, pa naj bo pri-

jatelj ali sovražnik, toda nikogar ni bilo. Tako je pretekel ves dan. Zvečer je hipoma zašumeo v grmovju, in na plan je stopil pes. Ves sestradan je začel lizati kri na tleh, ranjeni vojak pa mu je dal skorjo kruha, ki jo ga pes do zadnje drobtine pojedel. Pri tem mu je prišlo na misel, da bi lahko porabil psa kot pismoonošo, bila pa je noč, in pisati ni bilo mogoče. Zato je privezal psa z jermenom k sebi, in oba sta prenočila na L...vskem sedlu. Zjutraj je napisal pismo ter ga dobro pritril psu na rep, potem ga je spodil. Tri dni je preteklo od tedaj, in nikogar ni bilo. Že je obupaval, da bi se mogel še rešiti. Morda je pes izgubil pismo, morda sploh ni srečal ljudi. Vendar so tretji dan zvečer prišli naši vojaki ter ranjencu rešili življenje.

Pogreb 10letnega junaka.

Iz Mo'avske Bele Cerkve poročajo: Slovesno so pokopali 10letnega junaka Jana Wisniewskega iz Rychwadla pri Tarnovu. Decembra lani je bežal s starši z doma. Šrapnel mu je ubil očeta in mater. Sosedje so vzeli dečka s seboj, a jim je ušel v naše strelske järke. Preprosil je vojake, da je smel ostati med njimi. Pomagal jim je, kar je mogel. Vsi so ga ljubili. Donašal je vojakom živeža, vode in kar je mogel. V nekem strelskem jarku je zmanjkalo patron; niso jih mogli zaradi ruskega ognja nadomestiti. Deček se ponudi, da prinese patrone, a ga zaradi smrtno nevarnosti ne puste. Deček se pa vojakom izmuza in se vrne s patronami. Kakih 100 korakov od strelskega jarka ga rani šrapnel, a mladi junak hiti naprej; 10 korakov za jarkom ga zadene druga krogla. Pade, a vojaki ga rešijo in odpeljejo po boju v bolnišnico, kjer je umrl.

Ranjeni poljski dijak.

Med ranjenci v ogrski bolnišnici v Torni se nahaja 18letni gimnazijec Vladimir Kurdziel. Deček je bil v sedmem gimnazijemskem razredu, ko je izbruhnila vojna. Brez privoljenja staršev je vstopil v vojaško službo in se udeležil bitk pri Pojaneru, Haliczu in Mohijli. Ko ozdravi, hoče iti zopet v bojno vrsto.

„Roko naj mi prinese!“

Bilo je na francoskem bojišču. Nemci so naskočili neko vas in pognali iz nje Francoze. Nesreča je hotela, da je pritekla tedaj iz neke hiše na cesto desetletna deklica in da jo je zadela krogla v roko. Deklico so odpeljali v bolnišnico, kjer so ji morali odrezati roko. Ubožica je bila v bolnišnici tudi čez Božič. Pa so vprašali deklico, česa si želi, da bi ji Jezušček prinesel na Sveti večer. Odgovorila je: „Prosim, recite Jezuščku, naj mi prinese nazaj mojo roko!“